

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând cererea de recurs declarată de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul Public „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare” împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Societatea cu Răspundere Limitată „Market Plast” și Societatea cu Răspundere Limitată „Moldtrans-Tur”, privind rectificarea înscrierii din Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologico - Experimentală Codrul” de repunere a apelului în termen și s-a restituit cererea de apel ca depusă în afara termenului legal,

CONSTATĂ:

La 28.11.2014, IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stațiunea Tehnologico- Experimentală Codrul”, intervenienți accesorii ÎS „Cadastru”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, SRL „Market Plast” și SRL „Moldtrans-Tur”, solicitând obligarea ÎS „Cadastru” să radieze din Registrul bunurilor imobile operațiunea din 16.01.2013 de grevare a terenului cu nr. cadastral 0131124.297 cu dreptul de folosință pe numele ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” și să fie obligată ÎS „Cadastru” să restabilească în Registrul bunurilor imobile operațiunea din 18.05.2009 de grevare a terenului cu nr. cadastral 0131124.297 cu dreptul de folosință pe numele IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare”.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016, s-a admis integral cererea depusă de IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 august 2016, ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 s-a respins cererea apelantului ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” de repunere a apelului în termen. S-a restituit apelul declarat de ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, ca depus în afara termenului legal și s-a remis în adresa apelantului ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 01.12.2016, ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolvabilitate a declarat recurs nemotivat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La 27.12.2016, ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolvabilitate a depus cerere de recurs motivată, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, repunerea în termen a apelului și remiterea cauzei la examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel eronat a considerat că solicitarea de repunere în termen este neîntemeiată, deoarece dispozitivul hotărârii Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 22.04.2016, a fost recepționat prin poștă la 04.08.2016.

Susține că instanța de fond a examinat cauza fără a înștiința în mod legal administratorul insolvabilității, potrivit prevederilor art. 104 alin. (1) lit.d) CPC.

La 30.01.2017, SRL „MoldTrans-Tur” și IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare” au depus referințe la recursul declarat, prin care și-au manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și au solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis cu casarea încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri, din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural și material care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea incompletă și eronată a probelor și circumstanțelor ce vizează temeiul repunerii în termen a apelului – motiv pentru care de către Colegiu este considerată ilegală și neîntemeiată.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel prin care a fost respinsă cererea apelantului ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolvabilitate de repunere a apelului în termen și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel eronat a restituit cererea de apel apelantului ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate, or, deși aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, motivele de repunere în termen sunt întemeiate, pornind de la următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen.

La caz, Colegiul constată că ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” se află în proces de insolabilitate din 02.10.2013, iar din 26.06.2014 a fost confirmat Planul procedurii de restructurare a debitorului dat.

Potrivit hotărârii instanței de insolabilitate din 26.06.2014 de confirmare a Planului procedurii de restructurare, pe perioada exercitării acestuia (Planului) a fost menținută suspendarea organelor de conducere a ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, conform prevederilor Planului (f.d. 245).

Potrivit art. 75 alin. (1) lit. a) din legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, din momentul intentării procedurii de insolabilitate, activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă.

Potrivit art. 88 alin. (4) al aceleași legi, după ridicarea dreptului de administrare, debitorul este reprezentat de administratorul insolabilității/lichidator, care îi conduce și activitatea comercială, iar mandatul reprezentantului debitorului va fi redus la reprezentarea intereselor acționarilor/asociaților.

În acest sens, Colegiul reține că instanței de fond (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) care a examinat prezentul litigiu, i-a fost cunoscută situația ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, care inițial a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 4), iar ulterior reclamanta și-a concretizat pretențiile și a întecat-o în calitate de pârâtă (f.d. 126).

Astfel, încă la momentul admiterii cererii introductive, administratorul provizoriu desemnat la acel moment a înștiințat instanța de judecată despre acest fapt, totodată solicitând ca în caz de existență pe rol a litigiilor în care debitorul este parte, să fie citat pe adresa sa (f.d. 237).

Mai mult ca atât, deși părțile care au participat la examinarea cauzei în instanța de fond, n-au înștiințat-o expres despre aflarea ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate, acest fapt era evident din materialul probator anexat (f.d. 130).

Prin urmare, instanța de recurs menționează că din momentul intentării procesului de insolabilitate față de un debitor, acesta în raport cu alte persoane este reprezentat de administratorul insolabilității.

În speță, Colegiul constată că instanța de fond, deși a expediat citație la adresa ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, nu a înștiințat în mod legal administratorul insolvenței acesteia despre examinarea cauzei date, ceea ce contravine prevederilor art. 104 alin. (1) lit. d) CPC, care expres stipulează că citația și înștiințarea se expediază în cazul când se citează întreprinderile și toți cei supuși procedurii de reorganizare judiciară și de insolvență, prin administratorul insolvenței ori prin lichidator, după caz.

În acest sens, instanța de recurs reține drept întemeiată afirmația recurentului cum că nu a cunoscut despre examinarea prezentului litigiu, or, aceasta este confirmată prin materialele cauzei.

În același timp, Colegiul reține că dispozitivul hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău a fost pronunțat la 22.04.2016 (f.d. 189) în lipsa recurente (f.d. 188).

Potrivit prevederilor art. 236 alin. (4) CPC, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

La caz, instanța de recurs constată că, deși ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolvență nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, acesteia nu i s-a expediat în decurs de 5 zile copia hotărârii.

Potrivit materialului probator anexat la dosar, copia dispozitivului acestei hotărâri i-a fost expediată recurente abia la 01.08.2016 (f.d. 199), iar la 05.08.2016 a depus cerere de apel nemotivat (f.d. 196).

Prin urmare, contrar concluziei instanței de apel, Colegiul conchide că omiterea termenului de atac cu apel nu-i poate fi imputat recurente/apelante, iar motivele de repunere în acest termen sunt întemeiate, or, însăși instanța de fond nu și-a respectat obligația legală de a cita administratorul insolvenței ÎS „STE-Codrul”, care este unicul reprezentant al debitorului în raport cu terții, precum și de a expedia în termen de 5 zile dispozitivul hotărârii, respectiv apelanta nici nu cunoștea despre emiterea ei la 22.04.2016.

În acest sens, Colegiul apreciază critic concluzia instanței de apel, care pe de o parte afirmă că apelantul nu a motivat și nu a prezentat motivele omiterii termenului de atac cu apel, iar pe de altă parte, conchide că cererea de repunere în termen este neîntemeiată.

Mai mult, nu este clar din care motive instanța de apel a ajuns la concluzia că faptul invocat de apelant cum că abia la 04.08.2016 a primit dispozitivul hotărârii, este eronat și declarativ, întrucât copia plicului poștal nu este relevant, fiind o probă insuficientă.

Or, în situația în care la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma expedierea de către instanța de fond sau recepționarea de către apelanta-recurentă a dispozitivului hotărârii la o altă dată decât cea invocată și probată de ultima, se impune concluzia temeiniciei motivelor de repunere în termen aduse de ÎS „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolvență.

Pornind de la circumstanțele menționate supra, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 și emiterii unei încheieri noi de admitere a cererii apelantului de repunere în termen a apelului cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond.

În lumina celor expuse, conducându-se de prevederile art. 269-270, 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 și se pronunță o nouă decizie sub formă de încheiere, după cum urmează.

Se admite cererea privind repunerea în termen înaintată de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate și se repune în termenul de atac cu apel cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în proces de insolabilitate împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016 și cauza se remite pentru examinarea apelului în fond în instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea